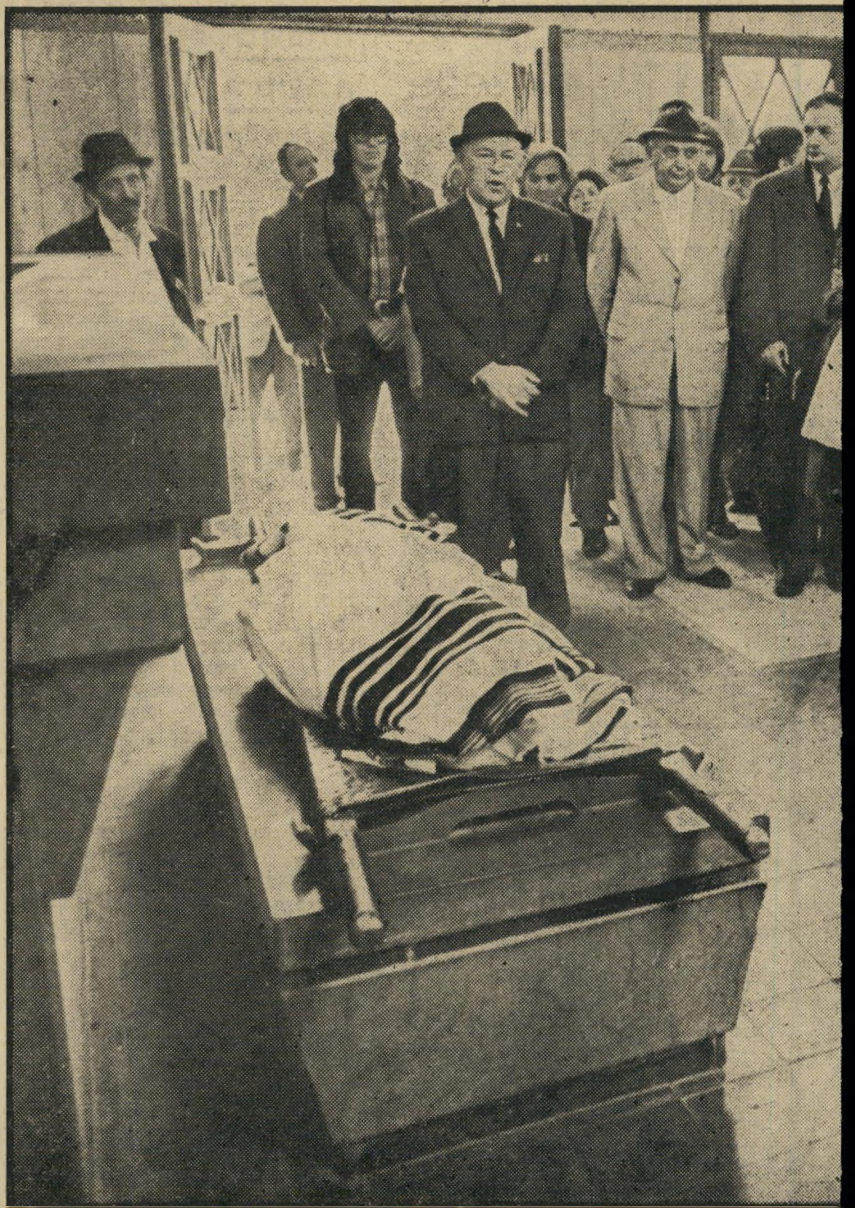

בת מנחמת בת

זרובבלה (מימין) מנחמת את אחותה, סינילגה (במספחת ראש). מאחורי סינילגה — רחל. פן נקבר בחלקת הסופרים בבית הקברות בקריית שאול. בצוותא, ביקש שלא יספדו אותו, אולם שיאמרו קדיש ופרקייתתהילים. רבים שרצו ללוותו לא הגיעו לבית הקברות בגלל תקלה בסידורי ההסעה, כיבדו את זיכרו של המשורר בנפרד.

חמימות, הכניס אותו לביתו כבן משׁ פחה, הרעיף עליו אהבה. כשגילה את כישרונו הספרותי, עודד אותו לפתח אותו.

תקופה

בכלא רוסי

ב־1920 עבר אלכסנדר הצעיר לי מוסקבה, שם למד נוסף לספׁ רות, גם בטכניון הממלכתי לראינוע. השכלתו ומשיכתו לתחום הזה עתידים היו לבוא לידי ביטוי, בעתיד רחוק, בארץ רחוקה, בפעילותו, יחד עם נתן אכסלרוד, בתחום הקולנוע בארץ ישראל. גם ידידותו עם ייסנין ועם מאיקובסקי, משורר המהפכה הרוסית — ידידות שהתפתחה בתקופת שהותו במוסקבה — עתידה היתה להשפיע על יצירתו בארץ ישראל.

לארץ ישראל הגיע אלכסנדר פן ב־1927, עם קבוצת יהודים מרוסיה שעשתה את דרכה דרך טהרן. לפני זה, עוד הסׁ פיק לבלות קצת בכלא רוסי.

אילנה (38), בתם של חנה רובינא מאביה את נטייתה וכשרונותיה בשירה.

כשירד מן האוניה — בחור יפה-תואר להפליא, גבוה, חסון ובהיר עיניים — הבחין בדמותו הארוכה של ידידו הטוב מרוסיה, טיומקה, בנה של משפחת אריסי טוקרטים יהודיה, שהגיע לארץ לפניו. היה זה טיומקה שהכיר לאלכסנדר ידידה בשם בלה. פן לא ידע זאת, עדיין, אבל הנערה היפה עתידה היתה להיות אהבתו הראשונה בארצו החדשה. בעקבות מחלה, שחייבה החלפת אקלים, נאלץ טיומקה לעזוב את הארץ, לצרפת. אלכסנדר ובלה נשארו יחד, בקבוצת ה־ שחר ברחובות, הקשרים ביניהם התהדקו, וזמן מה אחר כך נישאו.

שעות של

חוסר הכרה

נישואין היו חוליה ראשונה בי ׁ ׁ שרשרת ארוכה של עבודה ויצירה אמנותית, שקשרה את חייו של פן עם (המשך בעמוד 22)

סינילגה בתם — מיחידה — של אלכסנדר פן ורחל. ירשה מאביה את הכישרון לשפות, עוסקת גם בקרימיקה. נשואה לארתור אייזנברג. אם לילדה שנקראה על שם האב, המורה והמשורר: אלכסנדרה.

האבודות, שוכב אלכסנדר פן מול הנשים של חייו

טוקיו האחרים בציריך, במשחק, באיגרוף — היה אלכסנדר פן משורר, משורר גדול. איש קצוות, מרדן נצחי, נווד סוער ומאהב גדול, היטיב פן לבטא את הפי נות התבויות בנשמתו העשירה בשירה לירית מעודנת, שרובה הגדול אינו מוכר לציבור הרחב, והיא עתידה להתפרסם בקרוב, בספר שירים שהוכן עוד בחייו של המשורר — אך ללא ידיעתו.

רוסיה התאהבה

ביהודי

רשי שירתו, והמקור ממנו צמחה אישיותו הסוערות, מרתקים לא פחות מהאיש המופלא עצמו.

סבא יוהאנסן היה חוקרימים שוודי ידוע, שהתיישב על גדות ים־הקרח הי צפוני ברוסיה, שם נשא לו אשה רוסיה, שילדה לו בת יחידה, לימים, גדלה הבת ויפתה, נסעה לווינה הרחוקה לרכוש השׁ כלה, שם התאהבה ביהודי — נשוי — בשם יוסף פן. אחרי שהרתה לו, חזרה הבת לבית אביה, שם ילדה, ב־14 בי פברואר 1906, את בנה, אלכסנדר. הילד גדל בבית סבו כשהוא מוקף בי ציירי הדובים של סיביר, שמזחלותיה ו־ אייליה ומרחביה מלאו את נוף ילדותו. את אמר ראה אלכסנדר לעיתים רחוקות, כשהיתה מגיעה לביקור — וגם זה מעט. היא מתה בהיותו ילד קטן.

זרובבלה

בתו של אלכסנדר מאשתו הראשונה, בלה, ממנה התגרש, כאשר זרובבלה היתה בת שלוש. זרובבלה, תמלילנית ומתרגמת, ירשה מאביה את כישרון הכתיבה. היא נשואה לברנרד פיין, אם לבן ולבת.

את עצמם בעזרת האגרוף והסכין. את השלל היו מחלקים ביניהם. אל החבורות האלה הצטרף אלכסנדר, ואיתם נדד במרחביה הגדולים של רוסיה — עד שמצא את אביו. היה זה בסיטי גורסקי, בקווקאז הצפונית. האב לא התכחש לבנו, קיבל אותו בי

הח: נאחר נפלה.